

**DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
W GMINIE MALECHOWO**

Malechowo, sierpień 2023 r.

Spis treści

Rozdział I Wprowadzenie	3
Rzodział II Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego	3
Rozdział IV Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	8
IV.1 Diagnoza uwarunkowań społecznych	8
IV.2 Diagnoza uwarunkowań gospodarczych	14
IV.3 Diagnoza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych	16
IV.4 Diagnoza uwarunkowań środowiskowych	21
IV.5 Diagnoza uwarunkowań technicznych	24
IV.6 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.....	25
Rozdział V Rekomendacje do uchwały Rady Gminy o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji	53
Spis map i tabel	54

Rozdział I Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2023-2030 będzie stanowił podstawowy dokument strategicznego działania w kontekście rewitalizacji obszarów zdegradowanych na terenie gminy. To wieloletni program działań o charakterze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym, zmierzający do wyprowadzenia obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, zgodnie z zaplanowanymi działaniami oraz określonym harmonogramem czasowym. Na potrzeby opracowania *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Malechowo na lata 2023-2030* została przygotowana **Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Malechowo**. Dokument ten zawiera informacje, na podstawie których wyznaczony został obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Charakterystyka obszaru uwzględnia uwarunkowania społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcyjne, środowiskowe i techniczne.

Rozdział II Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego

Przepisy ustawy o rewitalizacji (art. 4) jednoznacznie wskazują, iż diagnoza ma być oparta o „obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań”. W celu właściwej agregacji informacji, możliwości zebrania koniecznych danych statystycznych, gmina Malechowo została podzielona na jednostki, dla których przeprowadzono diagnozę uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych, środowiskowych i technicznych. **Dane dla wszystkich podobszarów pozyskano na poziomie sołectw**. Przy wyznaczeniu podziału gminy na podobszary, kierowano się dostępnością podziałów przestrzennych, zastosowano zatem podział na sołectwa w obrębie gminy Malechowo. Do zebrania danych ilościowych dla każdego podobszaru posłużono się ewidencją adresów oraz danymi liczbowymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Malechowo. W obu przypadkach określono liczbę mieszkańców zamieszkujących dany podobszar na dzień 31.12.2022 r. Na koniec 2022 r. gminę zamieszkiwało łącznie 6 020 mieszkańców.

Tabela 1 Liczba ludności w podziale na poszczególne sołectwa na terenie gminy Malechowo

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności
1	Bartolino	129
2	Białęcino (+Białęciniec)	71
3	Borkowo	122
4	Darskowo	53
5	Drzeńsko (+Włodziszaw, Zalesie)	64
6	Gorzycza	190
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	394
9	Kosierzewo	227
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313
11	Laski	177
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	128
13	Malechowo	578
14	Malechówko	166
15	Niemica	419
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	673
17	Paprotki	39
18	Paproty	137
19	Pękanino (+Kawno)	442
20	Podgórki (Unieśław)	175
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	81
23	Sulechowo	227
24	Sulechówko (+Witosław)	221
25	Święcianowo	220
26	Zielenica	107
27	Żegocino	207
SUMA		6020

Źródło: opracowanie własne

Za obszar problemowy uznano obszar, w którym odnotowano wysoką koncentrację i współistnienie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w powyższych sferach. Obszary oraz składniki stanowią część składową syntetycznego wskaźnika IMD pozwalającego na kompleksowe wskazanie potencjałów rewitalizacyjnych. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeanalizowano poniższe wskaźniki zgodnie z poszczególnymi uwarunkowaniami:

Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Obszar	Zjawiska
Społeczny	- liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych, - liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, - liczba osób bezrobotnych, - liczba osób migrujących, - liczba osób obciążonych następstwem likwidacji PPGR, - liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, - liczba „Niebieskich Kart”, - liczba interwencji policji, - liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, - liczba osób ze szczególnymi potrzebami, którym udzielono wsparcia, - liczba postępowań GZI oraz GKRPA;
Gospodarczy	- liczba podmiotów gospodarczych, - liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych, - wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości;
Przestrzenno-funkcjonalny	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - liczba przyłączy do sieci wodociągowej, - liczba obiektów kulturalno-sportowych, - liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami, - dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu), - dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów, - liczba dziennych kursów komunikacji publicznej; - wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, - wskaźnik dostępności komunikacyjnej, - wskaźnik dostępności do obiektów kulturalno-sportowych;

Środowiskowy	- ilość zewidencjonowanego azbestu [kg], - ilość zutylizowanego azbestu [kg], - liczba źródeł ciepła, - liczba źródeł ciepła wysokoemisyjnych; - wskaźnik zanieczyszczenia azbestem, - wskaźnik zanieczyszczenia powietrza;
Techniczny	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r., - wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków;

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczając obszar zdegradowany należało uwzględnić przede wszystkim czynniki społeczne, które w połączeniu z analizą innych uwarunkowań dają możliwość określenia pełnego obrazu degradacji oraz wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru. Analizowane wskaźniki w obrębie uwarunkowań gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych wpływają poniekąd na uwarunkowania społeczne i odwrotnie. Dostęp do komunikacji publicznej, obiektów użyteczności sportowo-rekreacyjnej, niski stopień degradacji technicznej budynków to niektóre uwarunkowania, które charakteryzują podobszar jako miejsce atrakcyjne do osiedlania się. I odwrotne - uwarunkowania społeczne mają wpływ na pozostałe obszary. Pełna analiza ilościowa, która uzupełniona zostanie o badania jakościowe stworzy możliwość wyznaczenia obszaru zdegradowanego pod wieloma aspektami, a tym samym pozwoli na zakwalifikowanie go do obszaru objętego procesem rewitalizacyjnym.

Celem wyznaczenia obszarów, na których występują czynniki kryzysowe, przeprowadzono szczegółową analizę wskaźników – mierników ilościowych i jakościowych, kwerendę wiedzy eksperckiej zawartej, m.in. w dokumentach strategicznych gminy Malechowo. Analiza rozkładu wartości wskaźników została oparta o kryterium wartości średniej danego wskaźnika, przy czym wyższe wartości danego wskaźnika w większości obrazują deficyty występujące w analizowanym obszarze. Dane ilościowe zostały pozyskane z Urzędu Gminy Malechowo oraz od innych jednostek organizacyjnych gminy (np. z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie).

W ramach prowadzonych analiz przyjęto, iż **daną referencyjną była średnia arytmetyczna dla badanego wskaźnika**. Zgodnie z przyjętą metodologią celem była możliwość wskazania zróżnicowania społeczności lokalnej w ujęciu poszczególnych wskaźników. Stanowią one podstawę do weryfikacji natężenia zjawiska społecznego w badanym obszarze.

Analiza wskaźników diagnostycznych została dokonana z wykorzystaniem brytyjskiej metodologii bazującej na wskaźniku wielowymiarowej degradacji społecznej, czyli metodologii wskaźnika deprivacji wielowymiarowej IMD (ang. Index of Multiple Deprivation)¹, przy czym analizy zostały przeprowadzone w odniesieniu do wskaźników możliwych do pozyskania z publicznych baz danych, pozwalających na ich analizę w ujęciu do przyjętych jednostek analitycznych. Metodologia wskaźnika deprivacji wielowymiarowej IMD opiera się na założeniu, iż analiza poszczególnych obszarów pozwala na określenie szczególnego natężenia problemów w poszczególnych uwarunkowaniach. Wynika to z założenia, iż negatywne zjawiska są ze sobą powiązane, a ich występowanie przenika się, powodując większy stopień wykluczenia mieszkańców. Analiza poszczególnych wskaźników opiera się na następującej zależności:

- **3 punkty (kolor czerwony)**, a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono, do wartości ogólnej punktów przyznawanych za kolor czerwony, powinien zostać dopisany dodatkowo jeden punkt. Uzyskana wartość sumaryczna staje się podstawą do dopisania kolejnego punktu w przypadku wykrycia trzeciego obszaru oznaczonego na czerwono w danej jednostce analitycznej, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Niniejszy proces sumowania wartości powinien zostać powtórzony w odniesieniu do kolejnych obszarów oznaczonych na czerwono.
- **2 punkty (kolor żółty)**,
- **1 punkt (kolor zielony)**.

W ramach wyznaczania wartości średniej wskaźników koncentracji problemów społecznych na danych obszarze przyjęto ekspercki wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę

¹ Zastosowanie metodologii Index of Multiple Deprivation przy delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało opisane w dokumencie *Delimitacja krok po kroku Metoda wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, praca zbiorowa pod redakcją W. Jarczewskiego z Instytutu Rozwoju Miast, Warszawa 2017 r.

wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Ze względu na znaczną koncentrację problemów społecznych w poszczególnych sołectwach na terenie gminy dokonano podwyższenia wartości średniej sumarycznej wskaźnika IMD w obszarze społecznym o 15%, tak aby możliwe było określenie podobszarów o najwyższym stopniu degradacji w obszarze uwarunkowań społecznych. Niniejsze działanie pozwala na możliwość realizacji ustawowych zapisów dotyczących wielkości obszaru rewitalizacji oraz liczby ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji (30%), gdyż wpływa na wyznaczenie obszarów rewitalizacji wymagających podjęcia działań rewitalizacyjnych, które w oparciu o możliwości finansowe gminy, pozwolą rozwiązać najpilniejsze problemy społeczne.

Wyliczenia IMD dla poszczególnych obszarów, obejmujących miejscowości w obszarze gminy Malechowo, były dokonywane poprzez określenie wielkości koncentracji problemów społecznych w poszczególnych obszarach w ramach każdej z badanych jednostek. Poprzez wyliczenie średnich określono obszary, w których natężenie poszczególnych problemów jest wysokie lub niskie. Wyliczenia dokonano za pomocą punktów, które przyznawane są kolorom: czerwony (3 punkty), żółty (2 punkty), zielony (1 punkt). Podjęto założenie, iż wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w ramach poszczególnych problemów społecznych występujących na określonych obszarach, powoduje proporcjonalne narastanie nasilenia stopnia wykluczenia oraz zjawisk kryzysowych na danym obszarze. W związku z tym wystąpienie koloru czerwonego w przypadku jednego problemu społecznego na danym obszarze oznacza uzyskanie 3 punktów, jednakże wystąpienie kolejnego problemu będzie wskazywało na wartość 4 punktów (3 +1 punkt), a trzeciego problemu na 5 punktów (3 + 1 + 1). Pozwala to na szczególne wskazanie obszarów kryzysowych na analizowanym terenie.

Rozdział IV Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

IV.1 Diagnoza uwarunkowań społecznych

W ramach wyznaczenia stopnia degradacji obszarów gminy, w oparciu o **uwarunkowania społeczne**, przeprowadzono analizę wskaźników liczby osób korzystających z zasiłków. Niniejsze działanie ma na celu udokumentowanie stopnia wykluczenia społecznego, ze względu na to, iż zasiłki odnosiły się do liczebności osób długotrwale wykluczonych (zasiłki

stałe), osób posiadających określone trudności życiowe, skoncentrowane w pewnym czasie (zasiłki okresowe) oraz osób korzystających z zasiłków celowych. Pomoc na dożywianie dzieci stanowiła wskaźnik badania sytuacji materialnej i finansowej rodzin oraz zapotrzebowanie na korzystanie z niefinansowej formy pomocy na rzecz dzieci objętych programem dożywiania. Z kolei wskaźnik bezrobocia pozwala na określenie stopnia wykluczenia społecznego oraz możliwość wystąpienia innych negatywnych zjawisk społecznych (np. uzależnienia, przemocy w rodzinie). Bezrobocie, ze względu na współistnienie z innymi negatywnymi zjawiskami społecznymi, może powodować również wzrost przestępczości, a w następstwie konieczność nasilenia interwencji policyjnych. Liczba „Niebieskich Kart” oraz liczba interwencji policji i postępowań prowadzonych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozwala nakreślić obraz występowania negatywnych zjawisk społecznych w analizowanym obszarze, do których należą zjawiska nadużywania alkoholu czy stosowania przemocy w rodzinie. Koncentracja takich zjawisk wpływa na stan społeczeństwa zamieszkującego badany obszar. Często jest przejawem patologicznych zachowań mieszkańców, gdzie koncentrują się również inne problemy społeczne, tj. demoralizacja dzieci, brak odpowiednich wzorców zachowań, problemy opiekuńczo-wychowawcze i problemy związane z prawidłowym prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Wskaźnikiem uzupełniającym analizy w zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego był wiek produkcyjny oraz wiek poprodukcyjny osób zamieszkujących daną miejscowość, jako zmienne determinujące deficyty w najbliższej przyszłości, ze względu na stopień obciążenia demograficznego obszaru, na którym podejmowane będą działania rewitalizacyjne. Dodatkowo w obszarze społecznym analizie poddano liczbę osób obciążonych następstwem likwidacji Państwowych Przedsiębiorstw Gospodarki Rolnej (PPGR), gdzie dzieci oraz wnukowie byłych przedsiębiorców PGR otrzymali wsparcie w ramach rozwoju cyfrowym. Ważnym aspektem społecznym jest również wsparcie udzielane rodzinom, które borykają się z problemami wychowawczymi lub w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz rodzinom, gdzie występują osoby zależne, ze szczególnymi potrzebami, niepełnosprawne. Wsparcie asystenta rodziny jest miernikiem zaradności życiowej oraz radzenia sobie z wychowywaniem dzieci i przezwyciężaniem problemów opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie asystenta jest udzielane w rodzinach często dysfunkcyjnych, gdzie nasilają się różne problemy społeczne, które często są przyczyną wykluczenia społecznego. Z kolei wskaźnik udzielanej pomocy dla

osób ze szczególnymi potrzebami w ramach polityki społecznej (m.in. Asystent Osoby Niepełnosprawnej, Opieka wychowawcza) świadczą o potrzebie wspierania rodzin, gdzie występują problemy opiekuńcze, radzenia sobie z problemem niepełnosprawności, osobami starszymi, zależnymi itp. w szczególności w gospodarstwach domowych, gdzie zamieszkują wyłącznie osoby starsze, schorowane, seniorzy nasilają się problemy w codziennym funkcjonowaniu. Tym osobom potrzebne jest wsparcie oraz pomoc. Samotność oraz brak możliwości normalnego życia przekładają się na wycofanie społeczne, a w konsekwencji izolację społeczną. Świadczą o stopniu wykluczenia społecznego.

Tabela 3 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych według sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba osób													
			zasiłki stałe	zasiłki okresowe	zasiłki celowe	pomoc na dożywianie dzieci	bezrobocie	migracje	obciążenie następstwami likwidacji PPGR	wiek przedprodukcyjny	wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	interwencje policji	wsparcie asystenta rodziny	wsparcie udzielane osobom ze szczególnymi potrzebami	postępowania GZI oraz GKRPA
1	Bartolino	129	1	4	5	1	13	1	8	34	27	0	12	0	3	0
2	Białęcino (+Białęcinię)	71	0	1	1	1	4	0	6	12	17	0	13	0	2	0
3	Borkowo	122	1	0	2	0	3	0	5	14	27	0	11	0	2	0
4	Darskowo	53	0	1	0	0	4	0	1	10	10	0	5	0	0	0
5	Drzeńsko (+Włodzistaw, Zalesie)	64	0	2	5	2	7	1	0	13	14	0	12	1	3	0
6	Gorzycza	190	0	0	3	2	4	1	3	44	34	4	11	0	3	0
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141	0	1	2	1	4	3	9	28	24	0	7	1	1	1
8	Karwice (+Karw, Karwiczi)	394	1	4	8	8	17	1	19	73	103	0	71	0	3	0
9	Kosierzewo	227	2	5	6	5	15	0	30	50	45	0	10	0	0	1
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313	2	7	10	9	21	2	29	74	51	2	29	1	1	0
11	Laski	177	0	6	5	9	9	3	40	31	40	0	20	3	1	2
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	128	0	0	0	2	4	0	10	22	28	0	10	0	2	0
13	Malechowo	578	3	5	6	5	21	3	18	108	116	0	157	1	6	0
14	Malechówko	166	0	2	2	1	9	3	12	34	29	0	25	0	3	0
15	Niemica	419	2	4	7	3	12	5	14	71	88	0	72	3	5	2
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	673	3	4	5	4	22	10	49	110	166	4	101	1	12	0
17	Paprotki	39	1	1	0	0	0	0	2	6	8	0	0	0	1	0
18	Paproty	137	2	0	1	0	8	0	10	18	22	0	9	0	1	0
19	Pękanino (+Kawno)	442	3	2	6	1	6	0	11	82	84	3	97	0	0	2
20	Podgórki (Uniesław)	175	0	2	2	4	0	6	9	39	31	0	17	2	0	0
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319	3	7	8	6	14	0	1	52	62	15	30	1	3	1
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	81	0	2	2	1	4	1	0	15	17	4	25	0	2	0
23	Sulechowo	227	5	5	10	4	14	5	0	33	57	0	15	0	3	0
24	Sulechówko (+Witosław)	221	0	0	1	2	9	5	15	29	46	0	10	0	3	0
25	Święcianowo	220	1	1	2	1	11	0	4	37	46	0	10	0	2	0
26	Zielenica	107	0	1	2	3	4	0	9	17	22	5	21	0	1	1
27	Żegocino	207	0	1	1	1	13	1	8	36	39	3	22	1	0	2
SUMA		6020	30	68	102	76	252	51	322	1092	1253	40	822	15	63	12

Źródło: opracowanie własne

Tabela 4 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Wskaźnik														IMD społeczne
			zasiłki stałe	zasiłki okresowe	zasiłki celowe	pomoc na dożywianie dzieci	bezrobocie	migracje	obciążenie następstwami likwidacji PPGR	wiek przedprodukcyjny	wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	interwencje policji	wsparcie asystenta rodziny	wsparcie udzielane osobom ze szczególnymi potrzebami	postępowania GZI oraz GKRPA	
1	Bartolino	129	0,78	3,10	3,88	0,78	10,08	0,78	6,20	26,36	20,93	0,00	9,30	0,00	2,33	0,00	37
2	Białęcino (+Białęcinec)	71	0,00	1,41	1,41	1,41	5,63	0,00	8,45	16,90	23,94	0,00	18,31	0,00	2,82	0,00	33
3	Borkowo	122	0,82	0,00	1,64	0,00	2,46	0,00	4,10	11,48	22,13	0,00	9,02	0,00	1,64	0,00	22
4	Darskowo	53	0,00	1,89	0,00	0,00	7,55	0,00	1,89	18,87	18,87	0,00	9,43	0,00	0,00	0,00	21
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	64	0,00	3,13	7,81	3,13	10,94	1,56	0,00	20,31	21,88	0,00	18,75	1,56	4,69	0,00	60
6	Gorzycza	190	0,00	0,00	1,58	1,05	2,11	0,53	1,58	23,16	17,89	2,11	5,79	0,00	1,58	0,00	20
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141	0,00	0,71	1,42	0,71	2,84	2,13	6,38	19,86	17,02	0,00	4,96	0,71	0,71	0,71	30
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	394	0,25	1,02	2,03	2,03	4,31	0,25	4,82	18,53	26,14	0,00	18,02	0,00	0,76	0,00	28
9	Kosierzewo	227	0,88	2,20	2,64	2,20	6,61	0,00	13,22	22,03	19,82	0,00	4,41	0,00	0,00	0,44	50
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313	0,64	2,24	3,19	2,88	6,71	0,64	9,27	23,64	16,29	0,64	9,27	0,32	0,32	0,00	44
11	Łaski	177	0,00	3,39	2,82	5,08	5,08	1,69	22,60	17,51	22,60	0,00	11,30	1,69	0,56	1,13	53
12	Łejkowo (+Łejkówko, Kukuczyn)	128	0,00	0,00	0,00	1,56	3,13	0,00	7,81	17,19	21,88	0,00	7,81	0,00	1,56	0,00	20
13	Małechowo	578	0,52	0,87	1,04	0,87	3,63	0,52	3,11	18,69	20,07	0,00	27,16	0,17	1,04	0,00	21
14	Małechówko	166	0,00	1,20	1,20	0,60	5,42	1,81	7,23	20,48	17,47	0,00	15,06	0,00	1,81	0,00	32
15	Niemica	419	0,48	0,95	1,67	0,72	2,86	1,19	3,34	16,95	21,00	0,00	17,18	0,72	1,19	0,48	34
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	673	0,45	0,59	0,74	0,59	3,27	1,49	7,28	16,34	24,67	0,59	15,01	0,15	1,78	0,00	38
17	Paprotki	39	2,56	2,56	0,00	0,00	0,00	0,00	5,13	15,38	20,51	0,00	0,00	0,00	2,56	0,00	30
18	Paproty	137	1,46	0,00	0,73	0,00	5,84	0,00	7,30	13,14	16,06	0,00	6,57	0,00	0,73	0,00	24
19	Pękanino (+Kawno)	442	0,68	0,45	1,36	0,23	1,36	0,00	2,49	18,55	19,00	0,68	21,95	0,00	0,00	0,45	27
20	Podgórci (Uniesław)	175	0,00	1,14	1,14	2,29	0,00	3,43	5,14	22,29	17,71	0,00	9,71	1,14	0,00	0,00	26
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319	0,94	2,19	2,51	1,88	4,39	0,00	0,31	16,30	19,44	4,70	9,40	0,31	0,94	0,31	46
22	Sęcukowo (+Miłomyśl)	81	0,00	2,47	2,47	1,23	4,94	1,23	0,00	18,52	20,99	4,94	30,86	0,00	2,47	0,00	45
23	Sulechowo	227	2,20	2,20	4,41	1,76	6,17	2,20	0,00	14,54	25,11	0,00	6,61	0,00	1,32	0,00	59
24	Sulechówko (+Witosław)	221	0,00	0,00	0,45	0,90	4,07	2,26	6,79	13,12	20,81	0,00	4,52	0,00	1,36	0,00	26
25	Święcianowo	220	0,45	0,45	0,91	0,45	5,00	0,00	1,82	16,82	20,91	0,00	4,55	0,00	0,91	0,00	19
26	Zielenica	107	0,00	0,93	1,87	2,80	3,74	0,00	8,41	15,89	20,56	4,67	19,63	0,00	0,93	0,93	40
27	Żegocino	207	0,00	0,48	0,48	0,48	6,28	0,48	3,86	17,39	18,84	1,45	10,63	0,48	0,00	0,97	31
SUMA		6020	13,11	35,59	49,41	35,64	124,41	22,20	148,53	490,22	552,55	19,78	325,21	7,26	34,01	5,42	916
																średnia	39,01

Źródło: opracowanie własne

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Zapis matematyczny: Suma wartości społecznego IMD - ZIELONY (1 punkt) + ŻÓŁTY (2 punkty) + CZERWONY I (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów) + CZERWONY IV (6 punktów) + CZERWONY V (7 punktów) + CZERWONY VI (8 punktów) + CZERWONY VII (9 punktów) + CZERWONY VIII (10 punktów). W ramach wyznaczania wartości średniej koncentracji problemów na danych obszarze przyjęto wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Tabela 5 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych

WIELKOŚĆ KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH															
ŚREDNIA W %															
Wartość stała		0,49	1,32	1,83	1,32	4,61	0,82	5,50	18,16	20,46	0,73	12,04	0,27	1,26	0,20
Przedział wartości		0,34-0,63	0,92-1,71	1,28-2,38	0,92-1,72	3,23-5,99	0,58-1,07	4,68-6,33	15,43-20,88	17,4-23,53	0,51-0,95	10,24-13,85	0,19-0,35	0,88-1,64	0,14-0,26
Poniżej średniej															
Średnia															
Powyżej średniej															

Źródło: opracowanie własne

IV.2 Diagnoza uwarunkowań gospodarczych

Ważnymi wskaźnikami, które należy traktować jako uzupełnienie prowadzonych analiz w wyznaczeniu obszaru zdegradowanego są dane w ramach **uwarunkowań gospodarczych**, gdzie analizie poddano współczynnik przedsiębiorczości jako liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na zamieszkującą dany obszar liczbę ludności, a także współczynnik rozwoju przedsiębiorczości jako możliwości samodzielnego działania mieszkańców i potencjałów obszaru do zakładania własnych działalności gospodarczych. Wyższy wskaźnik przedsiębiorczości oznacza większą aktywność społeczną w rozwoju gospodarczym badanego obszaru. Z kolei niższy wskaźnik przedsiębiorczości oznacza mniejszą aktywność społeczną, która nie wpływa na rozwój gminy pod względem gospodarczym.

Tabela 6 Uwarunkowania gospodarcze – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Współczynnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów/liczbę ludności * 100)	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości (liczba nowopowstałych podmiotów/liczbę ludności * 100)	Średnia sumaryczna łączna C=(A+B)/2	IMD gospodarcze <i>(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)</i>
				(A)		(B)		
1	Bartolino	129	4	3,10	1	0,78	1,94	
2	Białęcino (+Białęciniac)	71	4	5,63	1	1,41	3,52	
3	Borkowo	122	8	6,56	0	0,00	3,28	
4	Darskowo	53	3	5,66	1	1,89	3,77	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	64	4	6,25	1	1,56	3,91	
6	Gorzycza	190	11	5,79	0	0,00	2,89	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141	5	3,55	0	0,00	1,77	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	394	21	5,33	2	0,51	2,92	
9	Kosierzewo	227	6	2,64	1	0,44	1,54	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313	14	4,47	2	0,64	2,56	
11	Laski	177	9	5,08	0	0,00	2,54	
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	128	17	13,28	5	3,91	8,59	
13	Małachowo	578	56	9,69	1	0,17	4,93	
14	Małachówko	166	8	4,82	0	0,00	2,41	
15	Niemica	419	24	5,73	3	0,72	3,22	
16	Ostrowiec (+Nowy Zytник)	673	49	7,28	1	0,15	3,71	
17	Paprotki	39	0	0,00	1	2,56	1,28	
18	Paproty	137	3	2,19	0	0,00	1,09	
19	Pękanino (+Kawno)	442	39	8,82	4	0,90	4,86	
20	Podgórk (Uniesław)	175	5	2,86	0	0,00	1,43	
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319	27	8,46	3	0,94	4,70	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	81	12	14,81	1	1,23	8,02	
23	Sulechowo	227	12	5,29	3	1,32	3,30	
24	Sulechówko (+Witosław)	221	11	4,98	1	0,45	2,71	
25	Święcianowo	220	6	2,73	0	0,00	1,36	
26	Zielenica	107	8	7,48	1	0,93	4,21	
27	Żegocino	207	5	2,42	0	0,00	1,21	
Średnia				5,74	Średnia	0,76	3,25	

Źródło: opracowanie własne

IV.3 Diagnoza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych

W obrębie **uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych** za czynnik determinującym obszar jako teren zdegradowany uznano wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Dostępność mieszkańców gminy do sieci wodociągowej, a przede wszystkim kanalizacyjnej stanowi o jakości życia mieszkańców danego obszaru. Rozwój sieci wodociągowo-kanalizacyjnej stanowi także istotny aspekt rozwoju osadnictwa i rozbudowy miejscowości pod względem mieszkalnictwa (Tabela 7).

Wskaźnikiem determinującym życie mieszkańców obszaru wiejskiego w obszarze funkcjonalno-przestrzennym jest także dostępność do komunikacji publicznej. Najczęściej tereny wiejskie posiadają ograniczone możliwości komunikacyjne, które szczególnie dla osób starszych czy nieposiadających własnych środków transportu, stanowią istotny problem organizacyjny. Analiza wskaźnika dostępności do komunikacji publicznej została oparta na analizie liczby dziennych kursów PKS na terenie gminy. Większa liczba dziennych kursów autobusowych stwarza możliwości łatwiejszego dotarcia do instytucji publicznych, tj. urząd, biblioteka, ośrodek kultury, przychodnia itp. Z kolei mniejsza ich liczba ogranicza możliwości mieszkańców w dotarciu do ww. instytucji i rozwojowi życia społecznego, kulturalnego czy rekreacyjnego (Tabela 8).

Obecność obiektów kulturalno-rekreacyjnych czy sportowych stanowi o potencjale rozwojowym społeczności zamieszkującej dany obszar, w którym taka infrastruktura istnieje. Jednakże, uwzględniając potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, istotne znaczenie w procesie rewitalizacyjnym ma dostępność obiektów dla osób niepełnosprawnych, mieszkańców o ograniczonej sprawności ruchowej oraz innych dysfunkcji wpływających na niemożność korzystania z obiektów publicznych.

Zgodnie definicją zawartą w par. 3 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie², budynkiem użyteczności publicznej jest budynek przeznaczony na potrzeby

²Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065).

administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej lub społecznej. Analizując obiekty kulturalno-sportowe, tj. sale sportowe, instytucje kultury, obiekty sportowe należy wskazać, iż powinny one być dostępne w celu realizacji potrzeb mieszkańców, gdyż możliwość realizacji oczekiwań społecznych na analizowanych obszarach jest powiązana z dostępnością obiektów. W szczególności dostępność odnosi się do osób wykluczonych ze względu na występujące dysfunkcje. W związku z tym niniejszy wskaźnik został wzięty pod uwagę w kontekście działań rewitalizacyjnych odnoszących się do uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych. Dostępność jest uwarunkowaniem intermodalnym, odnoszącym się do kwestii rozwiązań architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjno-informacyjnych, co ma zdecydowany związek z potencjałami danego obszaru w ramach rewitalizacji (Tabela 9).

Tabela 7 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej)

Lp.	Sołectwo	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Średnia sumaryczna łączna (A + B) / 2	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej sumarycznej łącznej
				(liczba przyłączy kan./liczbę budynków*100)		(liczba przyłączy wod./liczbę budynków*100)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
				(A)		(B)		
1	Bartolino	32	6	18,75	29	90,63	54,69	
2	Białęcino (+Białęcinniec)	22	5	22,73	20	90,91	56,82	
3	Borkowo	38	10	26,32	40	105,26	65,79	
4	Darskowo	17	2	11,76	18	105,88	58,82	
5	Drzeńsko (+Włodziszaw, Zalesie)	23	2	8,70	4	17,39	13,04	
6	Gorzycza	52	44	84,62	49	94,23	89,42	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	36	1	2,78	38	105,56	54,17	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	83	48	57,83	71	85,54	71,69	
9	Kosierzewo	40	31	77,50	34	85,00	81,25	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	28	20	71,43	25	89,29	80,36	
11	Ląski	28	29	103,57	29	103,57	103,57	
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukulczyn)	48	21	43,75	26	54,17	48,96	
13	Małechowo	162	90	55,56	104	64,20	59,88	
14	Małechówko	53	8	15,09	51	96,23	55,66	
15	Niemica	127	70	55,12	79	62,20	58,66	
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	117	88	75,21	106	90,60	82,91	
17	Paprotki	18	3	16,67	18	100,00	58,33	
18	Paproty	38	9	23,68	37	97,37	60,53	
19	Pękanino (+Kawno)	135	89	65,93	115	85,19	75,56	
20	Podgórkki (Uniesław)	40	26	65,00	33	82,50	73,75	
21	Przystawy (+Pięcimięchowo)	94	8	8,51	90	95,74	52,13	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	28	2	7,14	32	114,29	60,71	
23	Sulechowo	67	7	10,45	63	94,03	52,24	
24	Sulechówko (+Witosław)	24	21	87,50	38	158,33	122,92	
25	Święcianowo	66	7	10,61	58	87,88	49,24	
26	Zielenica	44	5	11,36	0	0,00	5,68	
27	Żegocino	24	21	87,50	24	100,00	93,75	
Średnia				41,67	Średnia	87,26	64,46	x

Źródło: opracowanie własne

Tabela 8 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do komunikacji publicznej)

Lp.	Sołectwo	Liczba dziennych kursów komunikacji publicznej	Średnia dostępność	Dostępności komunikacyjnej	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej
		(A)	(B)	(C = A / B * 100)	(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
1	Bartolino	0	3,67	0,00	
2	Białęcino (+Białęcinię)	0	3,67	0,00	
3	Borkowo	0	3,67	0,00	
4	Darskowo	0	3,67	0,00	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	0	3,67	0,00	
6	Gorzycza	0	3,67	0,00	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	0	3,67	0,00	
8	Karwice (+Karw, Karwiczi)	23	3,67	626,70	
9	Kosierzewo	2	3,67	54,50	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	0	3,67	0,00	
11	Laski	0	3,67	0,00	
12	Lęjkowo (+Lęjkówko, Kukułczyn)	3	3,67	81,74	
13	Malechowo	13	3,67	354,22	
14	Malechówko	13	3,67	354,22	
15	Niemica	13	3,67	354,22	
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	2	3,67	54,50	
17	Paprotki	0	3,67	0,00	
18	Paproty	0	3,67	0,00	
19	Pękanino (+Kawno)	13	3,67	354,22	
20	Podgórki (Uniesław)	2	3,67	54,50	
21	Przystawy (+Pięcimiechowo)	0	3,67	0,00	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	10	3,67	272,48	
23	Sulechowo	0	3,67	0,00	
24	Sulechówko (+Witosław)	0	3,67	0,00	
25	Święcianowo	2	3,67	54,50	
26	Zielenica	0	3,67	0,00	
27	Żegocino	3	3,67	81,74	
		3,67	x	99,91	x

Źródło: opracowanie własne

Tabela 9 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba obiektów kulturalno-sportowych	Liczba obiektów kulturalno - sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami	Dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu) TAK - 1p./NIE - 0p.	Dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów TAK - 1p./NIE - 0p.	Suma (A + B + C + D)	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych w stosunku do średniej sumarycznej
			(A)	(B)	(C)	(D)		(czerwone – poniżej, zielone – powyżej)
1	Bartolino	129	0	0	0	0	0	
2	Białęcino (+Białęcinieć)	71	0	0	0	0	0	
3	Borkowo	122	1	0	1	0	2	
4	Darskowo	53	1	0	1	0	2	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	64	0	0	0	0	0	
6	Gorzycza	190	1	0	1	0	2	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141	0	0	0	0	0	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	394	1	0	1	0	2	
9	Kosierzewo	227	1	0	1	0	2	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313	1	0	1	0	2	
11	Ląski	177	1	0	1	0	2	
12	Lęjkowo (+Lęjkówko, Kukułczyn)	128	0	0	0	0	0	
13	Małachowo	578	3	1	2	0	6	
14	Małachówko	166	1	0	1	0	2	
15	Niemica	419	1	0	1	0	2	
16	Ostrowiec (+Nowy Żytnik)	673	1	1	1	0	3	
17	Paprotki	39	0	0	0	0	0	
18	Paproty	137	0	0	0	0	0	
19	Pękanino (+Kawno)	442	1	0	1	0	2	
20	Podgórkki (Uniestaw)	175	1	0	0	0	1	
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319	1	1	1	0	3	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	81	0	0	0	0	0	
23	Sulechowo	227	1	0	0	0	1	
24	Sulechówko (+Witosław)	221	1	0	1	0	2	
25	Święcianowo	220	1	0	0	0	1	
26	Zielenica	107	2	0	0	0	2	
27	Żegocino	207	1	0	1	0	2	
Średnia sumaryczna							1,52	x

Źródło: opracowanie własne

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

Łączna wartość IMD w uwarunkowaniach przestrzenno-funkcjonalnych na obszarze miejskim jest sumą wskaźnika dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, dostępności komunikacyjnej oraz dostępności do obiektów publicznych na badanych obszarze.

Zapis matematyczny: ZIELONY (1 punkt) + CZERWONY I (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty) + CZERWONY III (5 punktów).

Tabela 10 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w stosunku do średniej	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych w stosunku do średniej sumarycznej	IMD przestrzenno-funkcjonalne (czerwone powyżej, zielone - poniżej)
1	Bartolino				12
2	Białęcino (+Białęciniec)				12
3	Borkowo				5
4	Darskowo				8
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)				12
6	Gorzyca				5
7	Grabowo (+Uniedrożyn)				12
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)				3
9	Kosierzewo				5
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)				5
11	Laski				5
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)				12
13	Małechowo				5
14	Małechówko				5
15	Niemica				5
16	Ostrowiec (+Nowy Żytnik)				5
17	Paprotki				12
18	Paproty				12
19	Pękanino (+Kawno)				3
20	Podgórki (Uniesław)				8
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)				8
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)				8
23	Sulechowo				12
24	Sulechówko (+Witosław)				5
25	Święcianowo				12
26	Zielenica				8
27	Żegocino				5
Średnia sumaryczna					7,74

Źródło: opracowanie własne

IV.4 Diagnoza uwarunkowań środowiskowych

Jakość środowiska przyrodniczego i naturalnego stanowi istotny element świadczący o potencjale regionalnym w kontekście odpowiedniej jakości życia oraz potencjału obszaru pod względem osiedlania się mieszkańców. Ważnym aspektem **uwarunkowań**

środowiskowych jest wskaźnik zanieczyszczenia azbestem. Dane dotyczące ilości azbestu na obszarze gminy pozwalają na wyznaczenie obszaru zdegradowanego, gdyż występowanie azbestu świadczy o źródle zanieczyszczenia, które negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców (Tabela 11).

Dodatkowo analizie poddano wskaźnik nieekologicznych źródeł ciepła. Przeanalizowano liczbę wysokoemisyjnych źródeł ciepła w stosunku do ogólnej liczby źródeł ciepła i na tej podstawie określony został wskaźnik zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i występowania smogu. Jakość powietrza świadczy także o jakości życia mieszkańców oraz o potencjale rozwojowym gminy pod względem atrakcyjności do osiedlania się (Tabela 12).

Tabela 11 Uwarunkowania środowiskowe - zestawienie danych według sołectw (wskaźnik zanieczyszczenia azbestem)

Lp.	Sołectwo	Ilość zewidencjonowanego azbestu [kg]	Ilość zutilizowanego azbestu [kg]	Procentowe zutilizowanie azbestu	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem [%]	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem w stosunku do średniej sumarycznej
		(A)	(B)	(C = B / A* 100)	D = [100%-C]	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej, szare - brak wartości)
1	Bartolino	87 914,00	51 884,00	59,02	40,98	
2	Białęcino (+Białęcinięc)	72 168,00	42 438,00	58,80	41,20	
3	Borkowo	121 029,00	72 474,00	59,88	40,12	
4	Darskowo	20 949,00	17 919,00	85,54	14,46	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	21 600,00	6 675,00	30,90	69,10	
6	Gorzycza	85 507,00	51 952,00	60,76	39,24	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	112 330,00	61 255,00	54,53	45,47	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	191 443,00	101 113,00	52,82	47,18	
9	Kosierzewo	248 891,00	128 021,00	51,44	48,56	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	155 567,00	90 586,00	58,23	41,77	
11	Laski	113 433,00	69 123,00	60,94	39,06	
12	Lęjkowo (+Lęjkówko, Kukułczyn)	56 567,00	34 607,00	61,18	38,82	
13	Małachowo	370 996,00	214 280,00	57,76	42,24	
14	Małachówko	146 546,00	76 406,00	52,14	47,86	
15	Niemica	133 801,00	29 866,00	22,32	77,68	
16	Ostrowiec (+Nowy Zytńnik)	98 950,00	19 990,00	20,20	79,80	
17	Paprotki	12 225,00	450,00	3,68	96,32	
18	Paproty	37 650,00	900,00	2,39	97,61	
19	Pękanino (+Kawno)	217 101,00	50 931,00	23,46	76,54	
20	Podgórkę (Uniesław)	73 200,00	7 140,00	9,75	90,25	
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	117 825,00	7 639,00	6,48	93,52	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	37 290,00	900,00	2,41	97,59	
23	Sulechowo	39 045,00	4 500,00	11,53	88,47	
24	Sulechówko (+Witosław)	129 105,00	5 910,00	4,58	95,42	
25	Święcianowo	95 400,00	4 050,00	4,25	95,75	
26	Zielenica	4 725,00	0,00	0,00	100,00	
27	Żegocino	62 040,00	4 515,00	7,28	92,72	
Średnia sumaryczna					65,84	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne - zestawienie danych według sołectw (wskaźnik zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego)

Lp.	Sołectwo	Ogólna liczba źródeł ciepła	Liczba źródeł ciepła wysokoemisyjnych	Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza [%]	Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza w stosunku do średniej sumarycznej
		(A)	(B)	(C=B/A*100)	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	Bartolino	67	56	83,58	
2	Białęcino (+Białęcinięc)	48	42	87,50	
3	Borkowo	78	62	79,49	
4	Darskowo	20	16	80,00	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	40	38	95,00	
6	Gorzycza	103	81	78,64	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	63	50	79,37	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	220	194	88,18	
9	Kosierzewo	127	108	85,04	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	143	122	85,31	
11	Laski	116	91	78,45	
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	79	47	59,49	
13	Małechowo	362	238	65,75	
14	Małechówko	84	66	78,57	
15	Niemica	213	156	73,24	
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	321	250	77,88	
17	Paprotki	30	21	70,00	
18	Paproty	85	63	74,12	
19	Pękanino (+Kawno)	244	144	59,02	
20	Podgórkę (Uniesław)	81	64	79,01	
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	169	120	71,01	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	56	41	73,21	
23	Sulechowo	113	98	86,73	
24	Sulechówko (+Witosław)	103	92	89,32	
25	Święcianowo	109	84	77,06	
26	Zielenica	87	59	67,82	
27	Żęgocino	87	74	85,06	
Średnia sumaryczna				78,07	

Źródło: opracowanie własne

METODOLOGIA INDEX OF MULTIPLE DEPRIVATION

łączna wartość IMD w uwarunkowaniach środowiskowych na obszarze miejskim i wiejskim jest sumą wskaźnika zanieczyszczenia azbestem oraz zanieczyszczenia powietrza na analizowanym obszarze.

Zapis matematyczny: ZIELONY (1 punkt) + CZERWONY I (3 punkty) + CZERWONY II (4 punkty)

Tabela 13 Uwarunkowania środowiskowe - wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem w stosunku do średniej sumarycznej	Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza w stosunku do średniej sumarycznej	IMD środowiskowe (czerwone powyżej, zielone - poniżej)
1	Bartolino			4
2	Białęcino (+Białęciniac)			4
3	Borkowo			4
4	Darskowo			4
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)			7
6	Gorzyca			4
7	Grabowo (+Uniedrożyn)			4
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)			4
9	Kosierzewo			4
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)			4
11	Laski			4
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukuczyn)			2
13	Małechowo			2
14	Małechówko			4
15	Niemica			4
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)			4
17	Paprotki			4
18	Paproty			4
19	Pękanino (+Kawno)			4
20	Podgórki (Uniesław)			7
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)			4
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)			4
23	Sulechowo			7
24	Sulechówko (+Witosław)			7
25	Święcianowo			4
26	Zielenica			4
27	Żegocino			7
Średnia sumaryczna				4,41

Źródło: opracowanie własne

IV.5 Diagnoza uwarunkowań technicznych

Z kolei uwzględniając **uwarunkowania techniczne** w ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego na terenie gminy Małechowo wzięto pod uwagę wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków jako utratę wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu. Degradacja budynków mieszkalnych stanowi również informację o sytuacji finansowej ludności zamieszkujących obszar zdegradowany. Wyższy wskaźnik potencjalnego zużycia technologicznego budynków niesie za sobą informację o niższych możliwościach finansowych osób zamieszkujących te budynki. Analiza tego wskaźnika określa także wielkość zapotrzebowania na prace remontowe oraz charakteryzuje podobszar z dużą częstotliwością

występowania zdegradowanych budynków jako obszar mało atrakcyjny do zamieszkania, co w efekcie przekłada się na niski potencjał społeczno-gospodarczy i brak potencjalnych możliwości rozwojowych.

Tabela 14 Uwarunkowania techniczne - wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności	Liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych	Liczba lokali mieszkalnych ogrzewanych piecami węglowymi	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków (utrata wartości budowlanej wynikającej z upływu czasu)	Wskaźnik potencjalnego zużycia technicznego budynków do wartości średniej sumarycznej
			(A)	(B)	(C = B / A * 100)	(czerwone – powyżej, zielone – poniżej)
1	Bartolino	129	32	20	62,50	
2	Białęcino (+Białęcinię)	71	22	7	31,82	
3	Borkowo	122	38	24	63,16	
4	Darskowo	53	17	10	58,82	
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	64	23	9	39,13	
6	Gorzyca	190	52	35	67,31	
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	141	36	20	55,56	
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	394	83	88	106,02	
9	Kosierzewo	227	40	51	127,50	
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	313	28	51	182,14	
11	Laski	177	28	26	92,86	
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	128	48	16	33,33	
13	Malechowo	578	162	97	59,88	
14	Malechówko	166	53	36	67,92	
15	Niemica	419	127	82	64,57	
16	Ostrowiec (+Nowy Żytnik)	673	117	100	85,47	
17	Paprotki	39	18	8	44,44	
18	Paproty	137	38	26	68,42	
19	Pękanino (+Kawno)	442	135	78	57,78	
20	Podgórki (Uniesław)	175	40	26	65,00	
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	319	94	53	56,38	
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	81	28	21	75,00	
23	Sulechowo	227	67	28	41,79	
24	Sulechówko (+Witostaw)	221	24	35	145,83	
25	Święcianowo	220	66	28	42,42	
26	Zielenica	107	44	13	29,55	
27	Żegocino	207	24	23	95,83	
Średnia sumaryczna					71,13	

Źródło: opracowanie własne

IV.6 Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

Wybór obszarów wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych występujących na terenie gminy Malechowo oraz jest wynikiem ustalenia ich koncentracji terytorialnej. W oparciu o przeprowadzone analizy ilościowe i jakościowe określono obszar zdegradowany, który został określony w oparciu o wartości

łączne uwarunkowań społecznych przewyższające **średnią sumaryczną wynoszącą wartość 39,01 punktów.**

Na podstawie wyników uzyskanych w ramach uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych oraz technicznych wskazano obszary rewitalizacji, które zostały wyznaczone na podstawie Index of Multiple Deprivation. **Wyliczenie IMD ogólnego (łącznie) obejmowało wyliczenie wartości punktowej IMD społecznego oraz dodania wyników poszczególnych IMD dla każdego uwarunkowania, przyjmując ocenę jak przy analizie poszczególnych uwarunkowań,** czyli metodologia IMD obejmowała ocenę 3 punkty (**kolor czerwony**), a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono stanowiącą odstępstwo od średniej dla gminy dodatkowy jeden punkt, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1) itd. Obszary oznaczone na inne kolory odpowiednio: 1 punkt (**kolor zielony**), 2 punkty (**kolor żółty**). Wynikiem tak prowadzonej analizy było wskazanie wartości IMD ogólnego. Zsumowano wartości w poszczególnych IMD w celu wskazania wartości łącznej, wynoszącej **średnią sumaryczną o wartości 41,81. Obszary, których wartość w łącznym IMD przekracza średnią sumaryczną, ponadto uznane zostały za obszary zdegradowane ze względu na wysoki stopień degradacji społecznej oraz posiadają wysokie wartości w przynajmniej jednym uwarunkowaniu (poza społecznym).**

Tabela 15 Obszar zdegradowany - IMD łączne dla gminy Malechowo

Lp.	Sołectwo	IMD społeczne	IMD gospodarcze	IMD przestrzenn-funkcjonalne	IMD środowiskowe	IMD techniczne	IMD łączne
1	Bartolino	37					46
2	Białęcino (+Białęcinięc)	33					39
3	Borkowo	22					26
4	Darskowo	21					27
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	60					69
6	Gorzycza	20					26
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	30					39
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	28					37
9	Kosierzewo	50					59
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	44					53
11	Laski	53					62
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukulczyn)	20					26
13	Malechowo	21					25
14	Malechówko	32					38
15	Niemica	34					40
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	38					44
17	Paprotki	30					39
18	Paproty	24					33
19	Pękanino (+Kawno)	27					31
20	Podgórki (Uniesław)	26					39
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	46					52
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	45					54
23	Sulechowo	59					68
24	Sulechówko (+Witosław)	26					39
25	Święcianowo	19					28
26	Zielenica	40					46
27	Żegocino	31					44
Średnia sumaryczna							41,81

Źródło: opracowanie własne

Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. stanowi, że działaniom rewitalizacyjnym może zostać poddany obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Przyjęta m.in. w ustawie definicja rewitalizacji jest bardzo rozbudowana i brzmi następująco: „Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

Definicja ustawowa określa obszar zdegradowany jako: „**obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego,**

a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych (...), środowiskowych (...), przestrzenno-funkcjonalnych (...) lub technicznych (...). Obszar zdegradowany jest więc przede wszystkim obszarem o problemach społecznych. Nie można wykluczyć faktu, że znajdują się na nim obszary zaniedbane lub zdewastowane, jednak nie należy utożsamiać tych zjawisk. Za obszar zdegradowany na terenie gminy Malechowo uznaje się następujące podobszary (sołectwa): Bartolino, Drzeńsko, Kosierzewo, Kusice, Laski, Ostrowiec, Przystawy, Sęczkowo, Sulechowo, Zielenica, Żegocino.

Z kolei obszar rewitalizacji ustawodawcy zdefiniowali jako: „**obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (...), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...)**”.

W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego wyznaczono jednostki, gdzie zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z natężenia problemów społecznych i co najmniej jednego z problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Dodatkowymi argumentami wyznaczającym obszary do zrewitalizowania są ważne funkcje społeczno-gospodarcze oraz stan zagospodarowania terenów możliwych do przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany musi obejmować występowanie przede wszystkim natężenia problemów społecznych, dlatego do obszaru zdegradowanego zaliczone zostały tylko jednostki administracyjne, dla których zidentyfikowano występowanie problemów w sferze społecznej. Wymienione powyżej wydzielone podobszary wskazują na potrzebę wprowadzenia działań naprawczych i wyprowadzenia z sytuacji kryzysowej, a w konsekwencji umożliwienia wskazanym podobszaram warunków do rozwoju w kontekście zarówno społecznym, infrastrukturalnym, środowiskowym, urbanistycznym.

Wysokie wskaźniki negatywne koncentracji uwarunkowań społecznych (wyznaczonych w oparciu o średni wskaźnik przekraczający średnią sumaryczną IMD dla danego obszaru) pozwalają na wyznaczenie obszaru zdegradowanego. Następnie obszar zdegradowany analizowany jest w pozostałych uwarunkowaniach (m.in. technicznym, środowiskowym,

przestrzenno-funkcyjnym i gospodarczym) i w przypadku wystąpienia wysokiej koncentracji w co najmniej jednym uwarunkowaniu, zaliczony zostaje do obszaru rewitalizacji. **Brak wysokiej koncentracji problemów w uwarunkowaniach społecznych uniemożliwia zaliczenie całego obszaru zdegradowanego do obszaru rewitalizacji. Zatem sołectwa: Bartolino, Ostrowiec i Żegocino ze względu na brak obszaru zdegradowanego w uwarunkowaniach społecznych, nie stanowią obszaru wskazanego do rewitalizacji. Za obszar rewitalizacji na terenie gminy Malechowo uznaje się następujące podobszary (sołectwa): Drzeńsko, Kosierzewo, Kusice, Laski, Przystawy, Sęczkowo, Sulechowo, Żegocino.**

Tabela 16 Obszar rewitalizacji w gminie Malechowo

Lp.	Sołectwo	IMD społeczne	IMD gospodarcze	IMD przestrzennofunkcjonalne	IMD środowiskowe	IMD techniczne	IMD łączne
1	Bartolino	37					46
2	Białęcino (+Białęciniac)	33					39
3	Borkowo	22					26
4	Darskowo	21					27
5	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	60					69
6	Gorzycza	20					26
7	Grabowo (+Uniedrożyn)	30					39
8	Karwice (+Karw, Karwiczki)	28					37
9	Kosierzewo	50					59
10	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	44					53
11	Laski	53					62
12	Lejkowo (+Lejkówko, Kukułczyn)	20					26
13	Malechowo	21					25
14	Malechówko	32					38
15	Niemica	34					40
16	Ostrowiec (+Nowy Zytnik)	38					44
17	Paprotki	30					39
18	Paproty	24					33
19	Pękanino (+Kawno)	27					31
20	Podgórci (Uniesław)	26					39
21	Przystawy (+Pięćmiechowo)	46					52
22	Sęczkowo (+Miłomyśl)	45					54
23	Sulechowo	59					68
24	Sulechówko (+Witostaw)	26					39
25	Święcianowo	19					28
26	Zielenica	40					46
27	Żegocino	31					44
Średnia sumaryczna							41,81

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, **obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.** Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W ramach przeprowadzonej analizy **obszar rewitalizacji został wyznaczony na 8 podobszarach.** Obszar rewitalizacji został wskazany w stosunku do ogólnej liczby ludności gminy Malechowo wynoszącej na koniec roku 2022: 6 020 osób na podstawie

danych Urzędu Gminy Malechowo oraz całkowitej powierzchni gminy wynoszącej 22 650 ha na podstawie danych GUS BDL.

Wyznaczono **obszar rewitalizacji gminy Malechowo obejmujący powierzchnię 350,5 ha (1,55 ogólnej powierzchni gminy), którą zamieszkuje 1 515 mieszkańców (25,17% ogólnej liczby mieszkańców gminy)**. Wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów wielkości obszaru i liczby mieszkańców, gdzie będą realizowane zadania rewitalizacyjne.

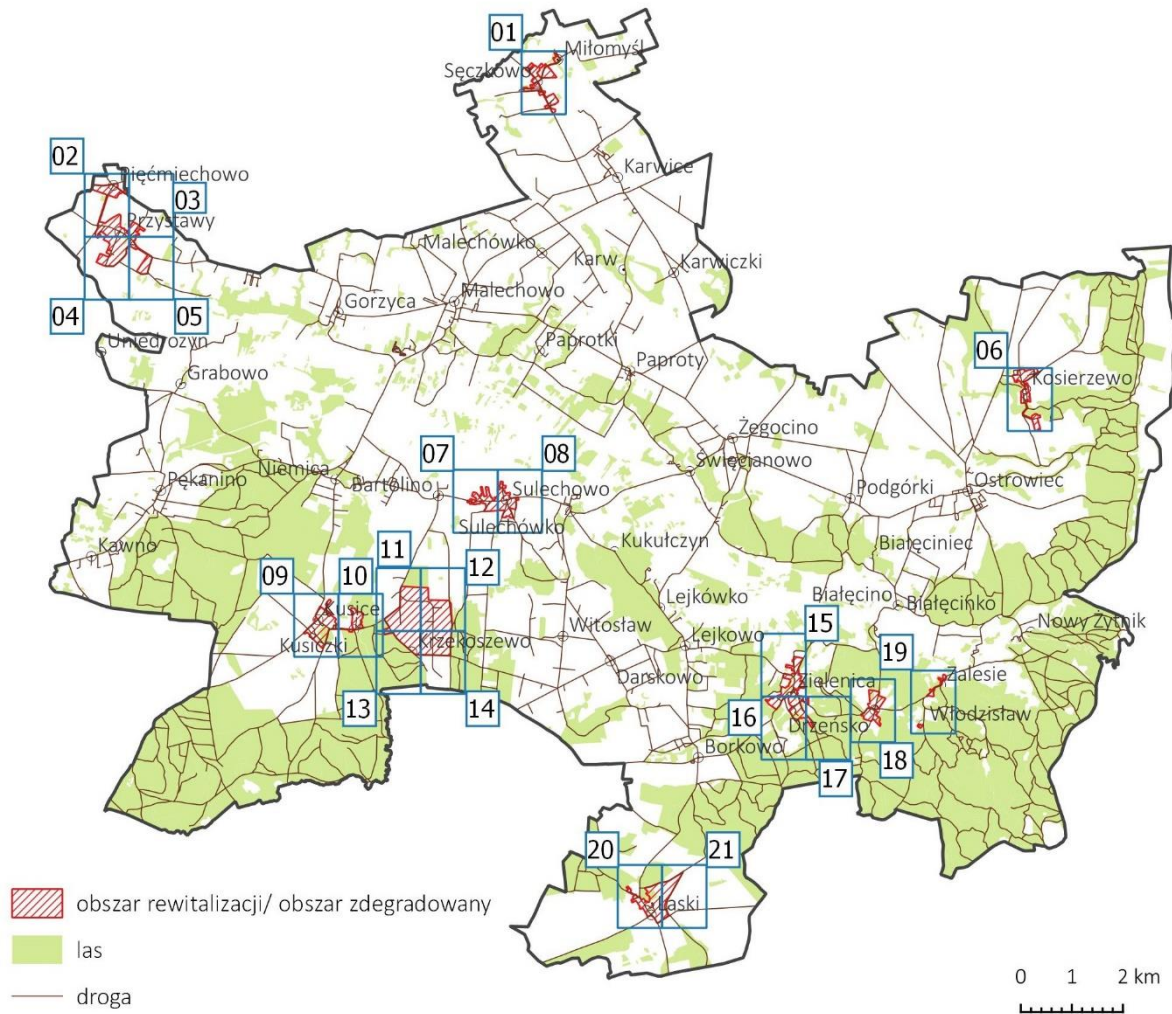
Tabela 17 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie gminy Malechowo

Lp.	Obszar rewitalizacji – sołectwo	Powierzchnia [ha]	Ludność
1	Drzeńsko (+Włodzisław, Zalesie)	18,17	64
2	Kosierzewo	17,73	227
3	Kusice (+Kusiczki, Krzekoszewo)	163,51	313
4	Laski	36,77	177
5	Przystawy (+Pięćmiechowo)	65,19	319
6	Sęczkowo (+Miłomyśl)	21,11	81
7	Sulechowo	28,02	227
8	Zielenica	36,99	107
	SUMA	350,50	1 515
	%	1,55	25,17

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Malechowo został przedstawiony na mapie poglądowej poniżej, gdzie wyodrębniono 21 arkuszy map przedstawiających cały obszar rewitalizacji.

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Malechowo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 2 Arkusz 01 Podobszar rewitalizacji – Sęczkowo-Mitomysł

Źródło: opracowanie własne

Mapa 3 Arkusz 02 Podobszar rewitalizacji – Przystawy-Pięćmiechowo

Źródło: opracowanie własne

**Arkusz 03
Przystawy**

- obszar rewitalizacji/ obszar zdegradowany
- działka ewidencyjna
- droga

Źródło: opracowanie własne

Mapa 5 Arkusz 04 Podobszar rewitalizacji – Przystawy

Źródło: opracowanie własne

Mapa 6 Arkusz 05 Podobszar rewitalizacji – Przystawy

Źródło: opracowanie własne

Mapa 8 Arkusz 07 Podobszar rewitalizacji – Sulechowo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 9 Arkusz 08 Podobszar rewitalizacji – Sulechowo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 10 Arkusz 09 Podobszar rewitalizacji – Kusice

Źródło: opracowanie własne

Mapa 11 Arkusz 10 Podobszar rewitalizacji – Kusiczki

Źródło: opracowanie własne

Mapa 12 Arkusz 11 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 13 Arkusz 12 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 14 Arkusz 13 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 15 Arkusz 14 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo

Źródło: opracowanie własne

Mapa 16 Arkusz 15 Podobszar rewitalizacji – Zielenica

Źródło: opracowanie własne

Mapa 17 Arkusz 16 Podobszar rewitalizacji – Zielenica

Źródło: opracowanie własne

Mapa 18 Arkusz 17 Podobszar rewitalizacji – Zielenica

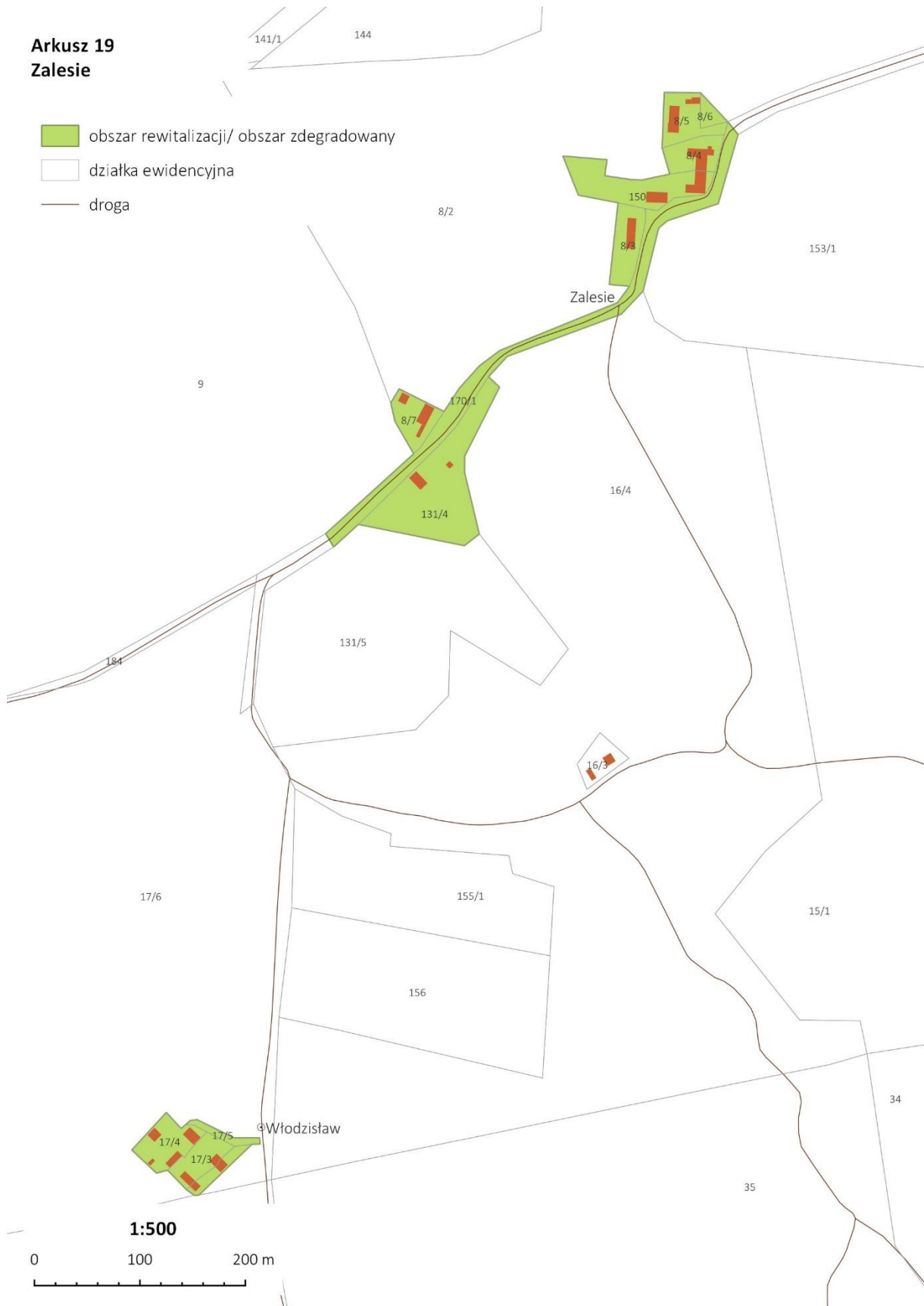

Źródło: opracowanie własne

Mapa 20 Arkusz 19 Podobszar rewitalizacji – Zalesie

Arkusz 19
Zalesie

- obszar rewitalizacji/ obszar zdegradowany
- działka ewidencyjna
- droga

Źródło: opracowanie własne

Mapa 21 Arkusz 20 Podobszar rewitalizacji – Łaski

Źródło: opracowanie własne

Mapa 22 Arkusz 21 Podobszar rewitalizacji – Laski

Źródło: opracowanie własne

Rozdział V Rekomendacje do uchwały Rady Gminy o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wprowadziła ustawową definicję pojęcia „rewitalizacja” oraz szereg wymogów formalno-prawnych określających m.in. zasady, tryb przygotowania, prowadzenia oraz oceny procesu rewitalizacji. Jednym z tych wymogów, zasadniczo warunkiem wstępnym do całego procesu, jest opracowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Do przygotowania wspomnianego dokumentu wykorzystuje się obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze. Na podstawie dokonanych analiz Rada Gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek Wójta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Niniejszy projekt uchwały czyni zadość wymogom ustawowym i został opracowany na podstawie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Malechowo*, którego głównym celem było wyodrębnienie obszaru gminy znajdującego się w obszarze kryzysowym, tzn. charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji do negatywnych zjawisk społecznych zaliczyć można w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, wysoką liczbę mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Jednocześnie należy podkreślić, że za obszar zdegradowany (a następnie obszar rewitalizacji) można uznać te fragmenty obszaru kryzysowego, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych wraz z wystąpieniem na tym obszarze co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw;
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań

urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych;

4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niesfunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Przedkładany dokument jest zgodny z wnioskami pracy przedstawicieli Urzędu Gminy, kompletny i spójny w swej warstwie merytorycznej. Uchwała nie powoduje skutków finansowych dla budżetu gminy. Uchwała nie zawiera danych prawnie chronionych.

Spis map i tabel

Spis map

Mapa 1 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Malechowo	31
Mapa 2 Arkusz 01 Podobszar rewitalizacji – Sęczkowo-Miłomyśl	32
Mapa 3 Arkusz 02 Podobszar rewitalizacji – Przystawy-Pięćmiechowo	33
Mapa 4 Arkusz 03 Podobszar rewitalizacji – Przystawy	34
Mapa 5 Arkusz 04 Podobszar rewitalizacji – Przystawy	35
Mapa 6 Arkusz 05 Podobszar rewitalizacji – Przystawy	36
Mapa 7 Arkusz 06 Podobszar rewitalizacji – Kosierzewo	37
Mapa 8 Arkusz 07 Podobszar rewitalizacji – Sulechowo	38
Mapa 9 Arkusz 08 Podobszar rewitalizacji – Sulechowo	39
Mapa 10 Arkusz 09 Podobszar rewitalizacji – Kusice	40
Mapa 11 Arkusz 10 Podobszar rewitalizacji – Kusiczki	41
Mapa 12 Arkusz 11 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo	42
Mapa 13 Arkusz 12 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo	43
Mapa 14 Arkusz 13 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo	44
Mapa 15 Arkusz 14 Podobszar rewitalizacji – Krzekoszewo	45
Mapa 16 Arkusz 15 Podobszar rewitalizacji – Zielenica	46
Mapa 17 Arkusz 16 Podobszar rewitalizacji – Zielenica	47
Mapa 18 Arkusz 17 Podobszar rewitalizacji – Zielenica	48

Mapa 19 Arkusz 18 Podobszar rewitalizacji – Drzeńsko	49
Mapa 20 Arkusz 19 Podobszar rewitalizacji – Zalesie	50
Mapa 21 Arkusz 20 Podobszar rewitalizacji – Laski	51
Mapa 22 Arkusz 21 Podobszar rewitalizacji – Laski	52

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w podziale na poszczególne sołectwa na terenie gminy Malechowo 4	
Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego	5
Tabela 3 Uwarunkowania społeczne – zestawienie danych według sołectw	11
Tabela 4 Uwarunkowania społeczne – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw	12
Tabela 5 Metodologiczna wartość wyliczenia wielkości koncentracji problemów społecznych	13
Tabela 6 Uwarunkowania gospodarcze – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw	15
Tabela 7 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej).....	18
Tabela 8 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do komunikacji publicznej).....	19
Tabela 9 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – zestawienie danych według sołectw (wskaźnik dostępności do obiektów publicznych)	20
Tabela 10 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne – wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw	21
Tabela 11 Uwarunkowania środowiskowe - zestawienie danych według sołectw (wskaźnik zanieczyszczenia azbestem)	22
Tabela 12 Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne - zestawienie danych według sołectw (wskaźnik zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego)	23
Tabela 13 Uwarunkowania środowiskowe - wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw.....	24
Tabela 14 Uwarunkowania techniczne - wskaźnik IMD dla poszczególnych sołectw	25
Tabela 15 Obszar zdegradowany - IMD łączne dla gminy Malechowo.....	27
Tabela 16 Obszar rewitalizacji w gminie Malechowo	29

Tabela 17 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie gminy Malechowo	30